GAZET'A TRANSILVANIEI.

„Gazet'a" ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri estorne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon, sunatória.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pertru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare,

Nr. 23. Brasiovu 5 Aprile|24 Martiu 1877.

„Transilvani'a pana la Muresiu."

De sub Tempa, Martiu 1877.

(Capetu.)

Prin aceste argumente cugetamu a fi aratatu partei oneste a maghiariloru, ca pentru o minte omenésca sanatósa este cu greu a presupune dela romanii Bucuresceni, ca facu „geschäfturi" de incorporatiune la Vintiulu de josu, ori in alte locuri ale Transilvaniei.

Afora de aceste ei, cá tóta lumea, au cetitu in diurnale plangerile din parlamentulu budapestanu puncto violarea secreteloru epistolari in Ungari'a, si voru fi invetiatu ceva din ele.

Acumu se ne intorcemu la romanii transilvani, se vedemu incatu voru fi e i incantati de idee'a „Transilvani'a pana la Muresiu."

Romanii transilvani, desbinati de consangenii loru din giurulu muntiloru ardeleni prin comunicatiuni rele si prin constellatiuni de natura politica, sunt cu atatu mai multu legati intreolalta prin institutiuni culturali, prin inrudiri familiari si chiaru prin suferintie comune. — Ei numai sub cele mai cumplite doreri sufletesci ar' suporta o sfâsiare de catraolalta. Ei iubescu acésta provincia, cá elvetianii tiér'a loru. Tóte incercarile de a-i uní cu romanii din Ungari'a (cumu se esprimá pe la 1867 archiepiscopulu Haynald in parlamentu) au aflatu la romanii transilvani despretiare, si o afla pana astadi. Devis'a loru facia cu Ungari'a a fostu tótudeun'a: Autonomia pentru Transilvani'a, drepturi nationale romane in Transilvani'a si apoi vomu vorbi mai incolo. Dupa cumu cunóscemu noi spiritulu celu umanu alu poporului romanu din Transilvani'a, elu ar' apará autonomi'a Transilvaniei si facia de Romani'a, nu atatu cu respectu la interessele proprii, ca acele nu ar' fi periclitate, ci in interessulu poporaloru conlocuitóre si in interessulu progresseloru economice ale Transilvaniei. Poporulu romanu nu ar' cadé in gretiosulu fanatismu ori deliriu nationale, in care au cadiutu maghiarii transilvani in 1848 si in 1865, pentru cari atunci nu esistá interesse economice transilvane, ci cugetá, ca fiindu odata uniti cu consangenii loru din Ungari'a, pentru ei va curge numai lapte si miere. Au si cursu si mai curge pentru ei, dér' vedemu, ca astadi chiaru ei se inspaimenta de urmarile funeste ale acelei retaciri.

Este adeveru necontestabilu, ca romanii transilvani suferu sub terrorismulu limbisticu maghiaru mai greu, decatu au suferitu Schlesvig-Holsteinezii sub jugulu danesu, acele dóua elemente sunt ambe de origine germana si cu limba aprópe comuna, mai multu decatu alsacianii germani sub jugulu francesu, deórace chiaru provinci'a vestfalica, care este de multu tempu prussiana, conservéza pentru sene legile impuse loru de dominatiunea francesa de odinióra, se afla multiamiti cu ele; mai multu decatu au suferitu lombardo-venetianii sub domnirea austriaca, acea domnire nu s'a incercatu a face din ei „germani", ci s'ar' fi multiamitu a-i vedé italiani si austriaci buni, — si totusi romanii transilvani nu au facutu nice unu pasiu in drépt'a ori in steng'a de a se trage de sub acestu terrorismu limbisticu cumplitu, decatu numai la Augustulu loru imperatore si rege.

Atat'a demnitate in suferintie, atata lealitate catra monarchu si patria, ar' fi convinsu pe oricine despre patriotismulu nostru, numai pe matadorii scólei dela Dobritinu nu, ei voiescu perirea nóstra nationale cu totu pretiulu, inmultirea elementului loru prin proseliti din sinulu nostru si domnire exclusiva sub pretextu, ca ei sunt elementulu conservatoriu in statu; fora denunciatiunile si asupririle loru, dicu ei, statulu nu ar' poté esiste. Pentru acea ei in lips'a de „tradatori" de patria adeverati, inventionédia imaginati.

Déca acésta procedere afurisita nu va fi resbunata de nemesis, si scól'a dela Dobritinu nu va fi chiamata la ordine, apoi nu ve mirati, déca cineva ar' aluneca a presupune, ca nu este provedintia si dreptate in Austri'a.

Dér' nu numai malitiósa este portarea demagogiloru, ci este si comica. Amu vediutu ca totuodata ne calumnia de „dacoromani" in sensulu loru si de „instrumente" ale camarilei vienese.

Cumu póte fi cineva si „dacoromanu" si „instrumentu" alu camarilei vienese? Cine este camaril'a vienesa? Noi vedemu curtea imperiale inconjurata tóta de maghiari, de colo susu, dela E. sa comitele Andrássy pana josu la demoisell'a Ferenczy. Se fia intratu in demnitarii supremi ai inaltei curti imperiale spiritu „dacoromanescu"? Nu credemu! Spiritulu unui Rudolfu II, care a incheiatu cunoscutulu tractatu cu Michailu Eroulu, principe suveranu in Romani'a, prin care tractatu elu fù instituitu de gubernatore generalu alu Transilvaniei, si care tractatu fù ruptu pe siesulu Turdei, a incetatu cu mórtea acelui imperatu. Spiritulu lui Iosifu II, carele a voitu a ferici „Daci'a" a moritu cu elu. Din acea fericire a remasu numai biet'a Bucovin'a spre documentu: cumu póte a se preface in contrariu unu cugetu bunu, prin politici si administratori rei. Acolo astadi vorbescu numai evreii de fericire.

Noi romanii transilvani scimu, ca nu cade in competinti'a nóstra de a resolvi cestiunea orientale. Déca M. Sale imperatorelui si regelui nostru in intielegere cu pré inaltii sei aliati, si in fine: Europei intregi i-va conveni, a creá aici pe malulu Pontului euxinu si la Carpati unu organismu latinu compactu, mai forte de cumu este, -lu voru creá; déca nu, noi romanii transilvani vomu remané cumu suntemu credintiosi supusi ai Maiestatii Sale cá totu-deuna, ne facemu si ne vomu face si pe viitoriu detorintia catra patria si regimulu ei, dér' totudeuna vomu strigá cu voce inalta: Mantuesce Dómne poporulu Teu de terrorismulu scólei dela Dobritinu si de intieleptiunea ei de statu. Cu „Transilvani'a pana la Muresiu" inse ne dati pace, ca nu se enthusiasmédia nime pentru densa.

Clusiu, 16/28 Martiu.

Onorata Redactiune! Aclus'a nóstra epistola amicala catra fratii nostri din Brasiovu fù adressata in copia si redactiunii „Telegr. rom." cu rugarea de a-o primí in colónele stim. seu diurnalu. In loculu acestor'a aduse inse numitulu diariu numai una notitia scurta, care póte da numai ansa la supositiuni si interpretari, ce nu jacu in intentiunea nóstra.

Din acésta causa Ve rogamu dle redactoru, binevoiti a espune sub ·/. aclusele nóstre sîre cunoscintiei si criteriului opiniunei publice.

Primiti etc.

A. Trombitiasiu m. p.

* * *

Catra fratii nostri,

inteligenti'a romana din cetatea Brasiovu!

Cetindu si noi inteligenti'a romana din comitatulu Clusiului in Nr. 19 alu „Telegr. rom." infruntarea cea agera, ce Vi-o face préiubitulu nostru parinte sufletescu Escellenti'a s'a domnului archiepiscopu si metropolitu MIRONU ROMANULU pentru adress'a Vóstra privitória la cerculariulu Escellentiei sale ddto 1 Ianuariu a. c. Nr. 1 nu potemu a nu Ve consolá fratiloru, impartesîndu-Vi si asecurandu-Ve prin acést'a, ca si noi suntemu in principiu de unu acordu cu cele esprimate de Voi in adress'a Vóstra susmentionata.

Nu dorimu nici noi a vedé pe préiubitulu nostru archipastoriu sufletescu pe scen'a politica profana si ei denegamu cá ataruia chiamarea si potestatea de a duce rolulu unui intendente politicu.

Desavuamu cu totu deadinsulu directiunea politica, careia i s'a datu espressiune in susu atinsulu cerculariu alu préiubitului nostru archipastoriu si aderamu cu tóta energi'a si perseveranti'a la principiale si directiunea politica, ce le-a statoritu natiunea prin organulu seu legalu in conferinti'a Sibiiana dela 1875.

Diferimu de Voi, fratii nostri, numai in forma si anume in acea, ca noi nu tienemu de conveniente si pe deplinu satisfacatoriu a discutá una afacere de asia mare importantia prin corespondintie private-publicistice. In cadrulu constitutionalismului nostru bilaterale avemu terenu legalu spre a dá espressiune „resunetului, ce l'au produsu svaturile Escellentiei sale la credintiosii de sub archipastori'a s'a."

Se ne revedemu acolo — frati din patru unghiuri!

Clusiu, 8/20 Martiu 1877.

Ananie Trombitiasiu m. p.,
cá presiedinte alu clubului membriloru congregationali romani din comitatulu Clusiului.

Brasiovu, in 4 Aprile st. n.

Din intrulu monarchiei austro-maghiare n'avemu de asta-data nimicu de insemnatu. Apparatulu statului pausedia, ca-ci serbédia inviiarea salvatorelui. Parintii patriei sunt imprasciati pe la casele si familiele loru, se recreédia si se intarescu pentru-cá indata dupa redeschiderea camerei se suscépa cu poteri nóue lupt'a pentru si contra noului pactu dualisticu, care lupta inse va reesí in totu casulu in favórea dlui Tisza, deórace ceat'a mameluciloru sei este poternica prin asiá numitulu „igen", ce-lu pronuncia la poruncél'a siefului seu.

Astfeliu standu lucrurile nu ne remane alta decatu a face de asta-data revista numai asupr'a evenimenteloru esterne, cari asiá dicundu de eri

pana astadi au luatu érasi o directiune de pace. Firulu electricu ne aduce scirea din Londonu, ca faimosulu protocolu alu Russiei s'a primitu si de catra Angli'a asiá, precumu l'a propusu Russi'a. Cestiunea desarmarei s'a omissu cu totulu din protocolu, éra missiunea de a mediulocì inchiarea pacei intre Turci'a si Muntenegru a luat'o Angli'a asuprasi.

Acésta schimbare de adi pana mane nu se póte esplicá altmintrelea, decatu ca Angli'a a semtîtu dejá, ca déca protocolulu nu se va subscrie, atunci resbelulu nu se va mai poté evitá, pentru aceea se vede, ca a preferitu a primí conditiunile russesci si a subsemná protocolulu, care subsemnare se dice a fi avutu locu Sambeta in 31 Marte. Prin acést'a inse pericululu resbelului, dupa parerea nóstra, totu nu este evitatu. Cestiunea desarmarei, care remase a se regulá afora de protocolu, va poté se produca inca tocmai aceea, ce se crede a se fi evitatu. Russi'a numai asiá va desarmá, déca va desarmá si Turci'a si déca acést'a va esecutá reformele fora amanare. Inse Turci'a d'ocamdata nu numai ca nu póte desarmá, ci este necessitata se continue cu armarea, deórace pacea cu Muntenegru nu s'a incheiatu. Se asecura inse, ca acésta pace se va inchiá in urm'a interventiunei Angliei, care s'a ingagiatu a induplecá pe Turci'a se implinésca pretensiunile Muntenegrului. Tóte acéste se potu intemplá, inse nu este eschisa possibilitatea, ca nu se voru ivì de astadi pana mane si asemeni evenimente la ordinea dilei, cari se traga dunga preste tóta socotél'a de pace. Pentru aceea noi nu ne prea incredemu in durabilitatea si soliditatea arangiamentului facutu prin protocolulu russescu.

— Diariulu „Golos" din Petersburg, care se considera de organu alu principelui Gorciacoff, dice intre altele, ca prin subscrierea protocolului poterile europene obliga pe Turci'a, cá se esecutedie propunerile conferintiei din Constantinopole, si totu-odata recunoscu, ca Russi'a va fi indreptatîta a procede cu potere armata contra Turciei indata ce acést'a n'ar implini conditiunile, sub cari Russi'a crede a-si poté retrage trupele dela Prutu. Diariulu „Nord" din Brussel'a, care inca este organu russescu, observa ca este cu nepotenti'a, cá Russi'a se desarmedie d'odata cu Turci'a, déca nu se voru da garantie secure, ca Pórt'a ottomana va respectá si implini ceea ce Europ'a cere dela dinsa.

— Conveinirile prea dese ale generalului Ignatieff cu contele Robillant, ambassadorele italianu la curtea de Vien'a, au sternitu frica si spaima in pepturile politiciloru austriaci. Diariulu „N. fr. P." vorbesce deja de o conventiune intre Russi'a si Itali'a, dupa care Itali'a in casulu unui resbelu, in care s'ar amestecá si Austri'a contra Russiei, ar avé se atace pe Austri'a din partea sudica si batendu-o se puna man'a pre acele parti ale pamentului italianu, cari se afla inca si astadi in man'a Austriei. Din acésta causa se fortifica confiniele in Tirolulu sudicu.

— Insurrectiunea in Bosni'a 'si reincepe activitatea cu energia si zelu reinnoitu. Comitetulu centralu alu insurgentiloru a datu proclamatiune, in care se dice, ca pacea dintre Serbi'a si Turci'a n'are nice o influintia asupra bosniaciloru, ei sunt independenti de Belgradu, prin urmare Serbi'a n'a potutu contractá in numele loru. „La lupta deci, fratiloru, — dice proclamatiunea. — Simpathiele Europei sunt cu noi, caus'a nóstra trebuie se triumfedie. Prindeti cu toti arm'a in mana si fiti resoluti a invinge, séu a morí! Nu uitati, ca Muntenegru, speranti'a nóstra, se afla in ajunu d'a incepe de nou lupt'a cu Turci'a; nu uitati ca Russi'a cea mare inca nu ne póte voí decatu binele si libertatea. Perseverati, si Bosni'a 'si va dobandí in curendu libertatea. Noi nu potemu negotiiá cu Pórt'a, deórace scimu, ca dela dins'a n'avemu se asteptamu decatu sclavia. Grabiti deci barbati, tineri si betrani, si intrati in sirurile luptatoriloru! Noi trebuie se invingemu si atunci ori-ce sacrificiu se va fi recompensatu. Devis'a nóstra se fia: Lupta pana la mórte, victoria pana la dobandirea deplinei libertati".

— Din Romani'a avemu se notificamu, ca opositiunea din senatu, formata contra ministeriului liberalu mai vertosu din caus'a darei in judecata a ministeriului Catargiu, s'a fostu pregatitu a da dlui Brateanu si cabinetului seu unu votu de blamu, pentru alu carui propunere si motivare s'a angagiatu senatorulu Apostoleanu, inse acestu votu fù respinsu cu mare maioritate din partea senatului in siedinti'a dela 28 Marte st. n. Votulu respingatoriu alu senatului fù primitu de numerosulu publicu, ce se adunase in sal'a de siedintie, cu salve de aplause. „Candu amu vediutu, dice „Unir. dem." barbati cá Cogalniceanu, Ioanu Ghica, Dimitrie Sturza etc. mergundu se-si dè votulu de incredere dlui Brateanu, ne-amu semtitu din cei mai veseli, si suntemu securi ca esprimemu ideile totororu ómeniloru de bine, candu le ceremu se fia uniti, ca-ci prin acésta unire societatea romana va fi salvata si cu dreptu cuventu generatiunile vechi si nóue voru binecuventá actele loru." — Va se dica, partit'a ministeriului datu in judecata, n'a isbutitu se restórne pe dlu Brateanu, prin urmare nice ministrii dati in judecata nu voru scapá de sentinti'a meritata.

Spad'a lui Cherimu pasia!

Resboinicului duchu si triumfal'a calletoria a softeloru din Pest'a, a flórei natiunii maghiare, a civiloru studenti ai celei intaie universitati in Ungari'a, cari in chipu de multiamita pentru jugulu turcescu, ce Ungari'a a purtatu doui seculi, éra sabi'a au tramisu si au datu generalissimului, si prin elu mohamedanismului turcescu, incepe curendu a produce mandrele sale frupte turcomane, a produce effecte intr'adeveru demne numai de astfelu de spade dóue unice si glorióse in Europ'a.

Effectulu acestui triumfu tragedicu l'amu vediutu in tóta pomp'a s'a mai intaiu nu intr'altu locu, ci chiaru in orasiulu romanescu Sabesiu (Transilvani'a.) Si déca inceputulu este dejá asia cruntu, apoi continuarea si incheiarea negresitu trebue se fia mai pre susu de socotelele unui europeanu. Déra se vorbimu mai la intielesu.

Cu vr'o doui trei ani mai ainte unei parti din representanti'a comunitatii nóstre i-a succesu a aduce conclusulu, prin care Sabesianii bona fide -si esprima dorinti'a la locurile competente a avé intre zidurile orasiului loru garnisiune de ostasi regulari c. r., oblegandu-se a dá din pung'a propria preste 5000 fl. pre fiacare anu pentru casarmele necessarie si locuintiele officiariloru.

Cererea s'a implinitu si Sabesianii s'au trezitu cu unu batalionu de secui dela regimentulu campestru Nr. 62 stationatu in cetatea Alba-Iuli'a.

Doui ani trecura fora multa conturbatiune scandalosa. Secuii -si faceau essercitiele, éra in tempu liberu mai facea ascursiuni; tomn'a, in viniele locuitoriloru; si visitatiuni, patrulàri, desi nu din officiu, ci din doru, din datena, prin gradinele orasianiloru. Apoi scomotósele petreceri nationale, more patrio, la sunetulu struneloru tîganesci si a litreloru cu vinu si rachiu, erau la ordinea dilei. Locuitorii si-cautau de tréb'a loru. Mai alesu de economii romani din suburbie de locu nu se poteau apropiá, cu atatu mai pucinu de fiicele loru, cari de locu nu poteau simpathisá cu acesti „secui, ómeni straini."

Inse acést'a fii poporului domnitoriu n'o mai potura suferí.

Pentru an. 1876/7 a venitu batalionulu primu dela regimentu se ocupe garnisiunea Sabesiului. Acestia au voitu se forsedie, ceea ce celoru-lalti cameradi si frati ai loru n'a succesu, si astfelu au inceputu se se vêre intre tinerii si tinerele romaniloru economi, precumu si intre petrecerile loru, de-si secuii vedeau, ca ei pentru d'osebirea limbei si a manieréloru nu sunt pré calduroşu imbraciosiati la acele intalniri.

Din astfelu si asemeni motive apoi s'au intemplatu frecàri intre ostasi si feciori tierani.

Urmarea fù, ca la provocàrile unoru ostasi nedumeriti si neinfrenabili in 11 Marte sér'a s'a incinsu una bataia, in care unu ostasiu remase mortu tocatu in capu.

Din partea civila cercetarea s'a inceputu numai decatu cu tóta seriositatea si s'au facutu tóte possibilele dispusetiuni preventive.

Inse comand'a militara a statiunii, se vede, ca n'a facutu chiaru asemene. Ca-ci in 12 Marte sér'a, candu nici nu se intunecase inca, soldatii secui napadira stratele, pe unde comunicau romanii si fora a mai intrebá, se aruncau cu baionettele trase asupra fiacarui „oláh" tineru, betranu, vinovatu, nevinovatu, 'lu bateau, pisau, maltratau, chilaveau. Erá vai de tiundrasiulu, care li picá in mana. Ti-viniea se credi, ca scenele din Damascu, intre chrestini si mohamedani, se repetiescu pre stradele Sabesiului in tóta furi'a loru. Romani straini, caletori toti aveau se guste ascutîtulu si greulu baionetteloru secuiesci. Trecutori in haine europene fure insultati, oprindu-i ostasii secui de guleru si mustrandu-li faci'a déca sunt „oláhi" séu ba. La unele scene de crudelitatea secuiloru sumu insu-mi martoru.

Terore si gróza a implutu apoi in pucine momente animele locuitoriloru si omulu d'abié cuteza se se misce din loculu, in care lu-ajunse scirea acestoru criminalitàti asiatice.

Numai decatu s'a suflatu semnulu pentru reintorcerea in casarme, ceea ce puse capetu macellului si crudelitatiloru; inse fù prea tardiu, ca-ci in scurtulu tempu alu revoltei militari, unu baiatu de 16 ani fù omoritu in braciele tata-seu, taiatu fiindu cu baionettele in capu, preste ochi, nasu si tatalu baiatului insu-si la capu greu ranitu, astfelu de si acum'a bolesce in patu. Alti patru ómeni betrani asemene periculosu raniti si vre-o 40 de ómeni batuti si maltratati in tóta form'a. Martori sunt, cari dicu, ca in sér'a aceea ostasii secui amblau cá turbati prin strade cautandu dupa romani de macellaritu.

In 14 Marte apoi fù tenerulu ucisu immormentatu cu cuvenit'a pompa. La inmormentare au luatu parte la vre-o 600 locuitori romani din orasiu. Asia imposanta ingropatiune inca n'a fostu in Sabesiu, pentru-ca atare evenimentu in tempu de pace n'au patîtu pacinicii locuitori din Sabesiu.

Éca disciplin'a la ostasii c. r. secui!

Éca urmàrile negrigii si neatentiunii!

Cercetarea curge si amu sperantia, ca ucidietoriulu secuiului se va aflá; despre celu alu copilului nevinovatu nu s'aude nimicu inca.

Poporatiunea este fórte indignata si representanti'a orasiului, dupa cumu sumu informatu, asemene si-va face in numele orasiului detorinti'a deplina si cu deplina demnitate, ca-ci cetatianii Sabesiului, cari din voia libera si cu cea mai buna sperantia s'au hotaritu la jertfe anuale mari si au doritu garnisiune militara in orasiulu loru, n'au asceptatu astfelu de multiumita, si nici unu momentu nu voiescu mai multu a fi maltratati si ucisi de secui in mosi'a loru, publice, in stradele si curtile loru. Pentru garnisiune secuiésca nu vreu se jertfésca mai multu nici unu banutiu reu din averea loru propria.

Inse dorerea este si mai mare din pricin'a, ca la acele crudelitati damascene in fruntea ordeloru s'au vediutu si de cei cu manusie albe, domni caprari si führeri. I-amu auditu chiaru comandandu „ne üsd többé?" catra o astfelu de orda, cari cu baionettele scóse imblateau spatele unui baiatu nevinovatu, cadiutu in fuga pre fóle si ne-potundu a mai scapá dintre handjarele turcomane.

Déca nu erá séra, cine garantá pentru grozaveni'a consecintieloru!

Apoi fiindu-ca in Sabesiu romanii au rar'a fericire d'a conlocui din intemplare si cu alti frati binevoitori, acesti-a in reutatea animei loru proverbiala n'au lasatu nici acestu prilegiu binevenitu din mana, d'a insultá dupa naravulu loru pre romani prin felu de felu de scorniture, denunciatiuni, innegriri si cate tóte alte misielie demne de astfelu de creature.

Una lipitura de covrigariu, venitura din Banatu, si ingrasiatu de Sabesiani, a pronunciatu intre martori in piaci'a publica, ca fiacare romanu e vrednicu se i se redice inaintea portii furci, spendiuratória.

Alta asemene batjocura de fiintia a implutu urechile comandantelui militariu, si prin elu ale officieriloru, ca romanii au tienutu adunare, in care au hotaritu se se rescóle asupr'a soldatiloru, se-i ucida. In urm'a carei denunciatiuni subcolonelulu a si citatu la sene ad audiendum verbum regium pre unu tenente romanu in reserva din Sabesiu, care inse, potu assecurá, n'a remasu in respunsulu si esplicarea data nici cei negru sub unghia de-

toriu. I-a deschisu ochii subcolonelului, carui-a l'a dechiaratu pre denunciantele de omu miserabilu si nedemnu nici de dispretiu, precumu se dechiara de atare si aici fiacine va fi sub sóre.

Altulu a scornitu, ca dupa cele intemplate, nisce fetiori ar' fi attacatu cu poterea pre unu capitanu din garnisóna, si alte multe d'aceste, cari tóte s'au doveditu de góle mentiuni si denunciatiuni miserabile.

Verfulu la tóte inse a pusu acelu monstru de sufletu, care a scrisu lui „Pesti Napló" corespondinti'a despre acést'a trista intemplare, in care fia care afirmatiune este cea mai impertinenta mentiuna si denuntiatiune, a carei autoru nu merita alt'a decatu datu numai in grige'a baionetteloru secuiesci din sér'a lui 12 Marte, cu atatu mai vertosu, ca calumniàrile clandestine din „P. Napló" le-a reprodusu pana acum'a intr'unu sufletu jidovii dela „Pester Lloyd" si „Hermannstädter Ztg."

In sfêrsitu romanii din Sabesiu respingu cu indignatiune tóte aceste calumniàri si denunciàri in nespalat'a facia a auctoriloru loru; ascépta cu tóta barbati'a resultatulu pasiloru facuti pentru cá se se convinga deplinu, déca au se mai spere vre-unu bine, vre o indreptare a impregiurariloru, in cari trebue se esiste acum'a, séu ca dóra sunt chiaru ei cei antai, cari trebue se platésca cu pung'a, pelea si sangele loru brilantele primiri, cu cari fù spad'a d'onóre a lui Cherim pasi'a primita in triumfal'a s'a caletoria printre slavii si italianii Ungariei. — Valeriu.

„ALBIN'A"

Institutu de creditu si economii.

Adunarea generala a acestei societati fù conchiamata estu-tempu pe 29 l. tr.

Actionarii se interessédia totu mai multu de acestu institutu nationalu, ca-ci s'au presentatu la adunare in numeru destulu de considerabilu. De facia au fostu preste totu 37, representandu 544 actiuni cu 156 voturi.

Dupa 10 óre deschidiendu-se siedinti'a prin Excell. sa d. cons. Bolloga, urmédia reportulu directorelui essecutivu despre agendele institutului din anulu espiratu. Din reportulu acest'a resulta, ca venitulu curatu in anulu 1876 a fostu de fl. 32220·50. S'au amortisatu fl. 3200·37, ér fl. 1000 a remasu cá dubiósa.

Cetindu-se reporturile agendeloru, se redica Rss. dlu canonicu Const. Papfavi si propune alegerea unei commissiuni pentru revederea computuriloru si pentru alte propuneri, ce póte ar' fi de lipsa. Dupa órecare desbatere se alege o comissiune de 9 membri in persónele dd. baronu Urs, Theodoru Pap, adv. Miclea, Antonelli, Candrea, capit. Bradu, adv. Romanu, Dr. Brote si Dr. Racuciu.

Continuarea siedintiei se amena pe diu'a urmatóre la 9 óre.

Vineri la ór'a prefipta intrunindu-se adunarea reportoriulu comissiunei Dr. Racuciu, da cetire referadei sale, care constá din mai multe puncte. Asupra punctului relativu la „esmitterea unei comissiuni de cinci, cari se studieze statutele si modificarile ce s'ar' aflá de lipsa se se faca in o adunare estraordinaria", se incinse o desbatere indelungata. In urma punendu-se cestiunea la votu cade propunerea comissiunei.

Dupa aceste se completa comitetulu de supraveghiare alegundu-se in loculu aloru doui membri demissiunati in cursulu anului si in loculu dlui G. Mateiu, care a demissiunatu la adunare, alti trei membrii in persónele dd. prot. I. V. Rusu, dr. A. Brote si P. Petroviciu.

Cu bucuria trebue se amintescu, ca directiunea a tienutu contu de lipsele nóstre candu propuse, ceea ce s'a si primitu, cá din venitulu menitu pentru scopuri filantropice se se imparta fl. 50 pentru societatea „Romani'a juna" din Vien'a; fl. 50 pentru societatea „Petru-Maioru" din B.-Pesta fl. 50 pentru societatea Arborós'a a tinerimei din Cernauti si 50 fl. pentru „Iuli'a" societatea stud. din Clusiu.

Astfeliu a decursu adunarea generala a IV. a instit. nostru „Albin'a".

Dè ceriulu, cá acest'a se inflorésca, se ne potemu bucurá de fructele lui binefacatóre.

Din comit. Satumare, 24 Marte.

Privindu cu attentiune miscàrile pornite pentru maghiarisarea romaniloru din Cottulu Uniadórei, nu-i cu potintia a nu ne indigná de atât'a impudinti'a, cu care stapanii dîlei voiescu a-si realisá scopurile, cu respectu la domnirea loru silnica, ajunsa pana la celu mai estremu gradu de desperatiune!

Romanii ardeleni, mass'a poporului si cunósce sant'a s'a datorintia facia de tendinti'a desnationalisatória a maghiarismului, pentru-cà istori'a nóstra millenaria ni-indegeta evidentu suferintiele, crudelitàtile ce fusesera comise din partea maghiariloru! Acést'a istoria, acestu viu documentu alu trecutului nostru este garantia contra temeriloru de desnationalisare!

Apellulu Brasioveniloru aflà ecou in animele toturoru Romaniloru adeverati; acelu appellu este espressiunea semtiului comunu. Prea bine sciu acést'a stepanii maghiari, pentru acea vóma asupra-i focu si putiósa! Curagiulu braviloru Brasioveni insufla respectu, resolutiunea-li franca ne imbarbatésce si pre noi!

Cum-ca Romaniloru ardeleni nu li-frica de pornirile violente pentru limb'a si natiunea nóstra se vede de acolo, cà nu audîmu despre o reactiune, care ar' tinde a pune stavile tendintieloru de magharisare! Dér' nóue Satumareniloru neci ca ni-frica de ardeleni, -ci mai vertosu de noi ensi-ne cari suntemu mai espusi valuriloru ce navalescu cu atât'a furia si selbatecia asupra nationalitatei si limbei nóstre.

Diuariulu „Szamos", ce appare in Satumare in Nr. 22 ocupandu-se in articlulu de frunte de desuamentitele miscàri de remaghiarisarea (?) Romaniloru din Cottulu Uniadórei, intre cele-lalte scrie urmatóriele; „Neci noi nu potemu remané indifferenti facia de acést'a tendintia (remaghiarisarea) nationala; de óra ce aci inaintea ochiloru nostri sunt essemple destule si triste, cà prin semtiulu nostru cavalerescu si relatiunile nóstre istorice grave amu ajunsu acolo, cà in comune cu nume curatu maghiaru locuitorii nu sciu unguresce. Asiá p. é. Zsadány (Jidani), Amacz (Amatiu), Dob, Madarász (Madarasu, comuna per excellentiam cu spiritu romanescu) Patóháza (Potău), Réztelek (Tatarescì), Oroszfalu (Rusi), Aja, Görbed (Gurbediu), Berencze (Babasiesci) si alte comune din cottulu nostru, cari au nume puru maghiaru (dóra cá cele amintite?) si locuitorii totu nu sciu unguresce. Dér' nu numai nu vorbescu unguresce, dér' amu convenitu (scriit. art. mentionatu) si cu de acei-a, cari — de si sciau unguresce," dupa-ce din coatingere cu maghiarii s'a lipitu necessarminte limb'a maghiara de ei — nu voiau, ba chiaru, li-rosîne (Bravó!) a vorbi unguresce etc. etc. In urma provóca pre inspectorulu scol. a luá mesùre câtu de severe faci'a de educatiunea poporului — firesce in spiritu maghiaru.

Déca n'asiu cunósce cercustarile din Cottulu nostru, n'asiu nutri temere facia de provocarea acést'a: Sciindu inse prea bine câtu a progressatu maghiarismulu chiaru in comunele amintite, nu potu retacé scrupulii cei-amu facia de miscarea amintita.

Romanii Satumareni, — cu deosebire cei mestecati cu maghiarii — maimutiescu nu numai portulu loru, ba se straduescu a-si insusî câtu se póte si moravurile loru cele rele. — Infectiunea vietii sociale se póte observá numai decâtu. — Inse nu mi-amu propusu a aduce unu tablou alu vietii romaniloru Satumareni, pentru acea neci nu voiu a me demite in specificarea defecteloru, ci simplemente a indegetá stavil'a cea mai vigurósa, care se opuse de atâte ori tentatiuniloru adversarie, care este: confessiunea, religiunea. Ea adeca — dupa cum probéza si istori'a — nu sufere si neci c'a suferitu vr'odata ingressulu strainu ori câtu s'a apintitu unu Rákóczy séu unu Apaffy, cà-ci nu isbutira nemicu.

Deci Domnii Preoti cu stéua'n frunte dimpreuna cu invetiatorii se vigileze asupra turmei, cà-ci usioru póte fi atacata de ferele dusimanóse si sellbatece. Luati istori'a in mana, spune-ti-le romaniloru de pe plaiurile Satumariului cà sunt descendentii, surcelele nobile ale strabunului Mariu, ér celoru din partîle nord-ostice, cà Dragosiu n'a condusu pe toti romanii de acolo in Moldov'a, si nu mi-frica, ca poporulu — audiendu odata astfeliu de invetiature — se nu zimbésca cu dispretiu la vorbele catu de dulci ale maghiariloru, cari in frica de espiare voru se prefaca si petrile in maghiari.

Domnii preoti nu se potu scusá de responsabilitatea, cu care datorescu inaintea tribunalului divinu cu acea, cà dóra nu sunt ajutati de intielegintia laica din acestu cottu. — Ónóre si respectu aceloru laici romani pucini, cari pururea au documentatu simtiulu loru romanescu, inse si eu sum necessitatu a spune chiaru si fara reserva, cà numai nesce lucruri si fapte extraordinarie potu desceptá pre cea mai mare parte din grosulu indifferentismu, ba din activitatea loru anti-nationala. Inse neci nu-i mirare — in tempurile moderne idolulu interessului materialu si personalu si-joca rolulu! De altmintrea legaturele familiari i de obléga pe cei mai multi la o astufeliu de atitudine!

Cugetu cà voiu reveni cu data occasione la acestu objectu.

Mi-am satisfacutu detorinti'a a incunoscintia pe acei venerati domni romani din Cottu, cari n'au avutu occasiune a cetí articlulu mentionatu din „Szamos", carele jóca rolu principalu intre maghiarii din Cottulu nostru? Cunctator.

Creac'a (comit. Silvaniei) 25 Febr.

In 17 Ianuariu s'a seversitu in comun'a nóstra Creac'a, acésta ultima sentinella a romanismului, unu actu funebralu, pré tristu.

Mórtea cruda a rapitu din mediuloculu nostru o femea de modelu, o matróna adeverata, pe dna Susana Popu-Moldovanu, nasc. Michle.

Toti, cei ce avuramu fericirea a cunósce rarele insusiri ale repausatei, vedeamu cu intristare adenca, cumu bóla-i consumatória si incurabile din di in di ei seca fortiele vietii, pana ce in fine 'si dede ultim'a respirare, lasandu in doliu profundu pre betranulu ei sociu Gerasmu Papu-Moldovanu, pre dulcii sei fii Ioane, Vasiliu si fiice Maria, Annica, Treji, pre nurori si toti consangenii si cunoscutii.

La festulu funebrale asistara mai multi preuti, intre cari fungentele Michailu Unguru ei tienù una cuventare funebrale, descriendu dorerea dupa repausat'a cu penelulu celu mai sinceru si miscatoriu de animi ce stórse lacrimi din ochii toturoru ce fura de facia. Veniti sei onoramu mormentulu cu dulcele cuvinte:

Fiai tierin'a usióra si memori'a binecuventata.

Crecanulu.

Brasiovu, 15 Marte st. v.

Onorata Redactiune! Ve rogamu cu tóta stim'a se binevoiti a inregistra in colónele diurnalului ce redactati, urmatóri'a

LISTA

de contribuiri in favórea fondului „Societatii de lectura a studentiloru romani din Brasiovu" si anume:

	fl. cr.
Illustritatea s'a dlu Ioanu Popasu, episcopulu Caransebesiului	20.—
Dlu Iosifu Baracu, protopopu in Brasiovu .	12.—
Dlu Diamandi Manole, comerciante . .	10.—
Domnii Constantinu Popasu sen., Const. I. Popasu, Michailu G. Stanescu si N. N. cate 5 fl., laolalta	20.—
Domnii Iacobu Ferhatu, N. Th. Ciurcu, N. N. si Ioanu Petricu cate 3 fl., laolalta .	12.—
Domnii Ioanu Priscu, Aronu Densusianu, Ioanu Lengeru, Radu Pascu, Ioanu Dusioiu, Ioanu Radulescu, A. Andronie, Ioanu Sotiru si Dimitrie Jencioviciu cate 2 fl., laolalta	18.—
Domnii Teodoru Nicolau, Bartolomeu Baiulescu, Ioanu Urzica, Ioanu Persoiu, Petru Archimandrescu, Const. Voicu jun., I. B. Gamulea, Demetriu Munteanu, A. Onaciu, Dr. Ioanu Mesiota, Dr. Nicolau Popu, Davidu Almasianu, Ioanu Tacitu, Ioanu Stinghe, Pantelimonu Dima, Ioanu Lapedatu, Iosifu Fericeanu, Ioanu Scurtu, Ioanu Popea, Ioanu Dorca, Nicolau Strevoiu, Ioanu Cintea si N. Orghidanu cate 1 fl., laolalta	23.—
Domnii St. I., L. N., I. M. si Ip. Il. cate 50 cr., laolalta	2.—
Suma totale	117.—

Generosiloru contribuitori societatea studentiloru le esprime prin subsemnatii multiumirile cele mai profunde si mai calduróse.

I. H. Lapedatu m. p.,
presiedinte.

Ioanu Herda m. p.,
stud. cl. VIII. secret. societ.

Meditatiuni

asupra sarcineloru — salarieloru — a unei lege de pensiune — si a conferintieloru invetiatoresci.

(Capetu.)

In urm'a celoru premisse trecemu acumu la IV. D. Conferintiele invetiatoresci.

In asta privintia art. de lege 38 din 1868 §. 147 dice: „Invetiatorii comunali ai scóleloru poporali si civili sunt îndatorati in fiacare districtu invetiamentale a se constituí in corpu invetiatorescu. Corporatiunea invetiatorésca districtuale se imparte in atatea cercuri, cate cercuri are comitatulu. Cercurile (körök) cercuali (járása) cu ajutoriulu comuneloru sunt deoblegate a se coadunà de dóue ori pe anu, éra intréga corporatiune e deoblegata a se adunà odata in anu la conferintie. Pentru regularea conferintieloru invetiatoresci va dá ordinatiune ministrulu de instructiune publica."

In intielesulu a susu mentionatului paragrafu avemu si noi cei de confessiune gr. or. unu regulamentu provisoriu in archidiecese, numitu: „Organisarea provisoria a invetiamentului nationalu confessionalu in metropoli'a gr.-or. a romaniloru din Ungari'a si din Transilvani'a", care in §§-ii 26, 38, 46 etc. ne arata multimea obiecteloru de invetiamentu; éra in §. 76 ne hotaresce salariale; apoi in §. 79 face pomenire si de unu „fondu de pensiune pentru veduve si orfani." (Déra pentru invetiatori nu va fi de lipsa?) si in fine §. 80 deobléga pe invetiatori a tiené conferintie cercuale de dóue ori pe anu, si tóte corporatiunile invetiatoresci din o diecesa a se adunà odata pe anu.

Pe chartia asia stau lucrurile cu afacerile scolari, destulu de bine si frumosu!! inse dorere! in praxe s'au aplicatu pana acumu numai acei paragrafi, cari privescu obiectele de invetiamentu, pentru-ca „asia pretinde spiritulu tempului presentu"; éra acei §§., cari prescriu salariale si fondulu de pensiune si conferintie pentru invetiatori, s'au lasatu cu totulu dupa „spiritulu tempului vechiu", si sciti pentru ce? pentru-ca de aceste „mai este vreme!" Eta equilibrulu! vedeti ce cumpena drépta!?! — Dér' cu conferintiele cumu stamu? Eta cumu! s'au infiintiatu si se sustienu reuniuni invetiatoresci — dupa cumu amaru se mai potu tienea si acelea — pe unele locuri; s'au infiintiatu si se tienu conferintie invetiatoresci regulate, nu numai de dóue ori pe anu, ci chiaru si lunarie, infiintiate din partea invetiatoriloru de buna vóia, din amóre curata catra chiamare si afacerile scolari.

S'au tienutu si conferintie invetiatoresci districtuali pana in 1874/5 — candu se inlocuira cu „cursurile supletórie in 10 (diece) cercuri" pentru Ardealu, si tóte aceste au fostu bine, cu zelu si interessu adeveratu cercetate din partea invetiatoriloru; invetiatorii sunt invoiti si pré aplecati a se coadunà chiaru si la o conferintia generale in totu anulu odata; (§. 147 si §. 80) ba inca mai multu! noi amu dorí cu tóta anim'a, ceremu si ne rogamu a se infiintiá si unu „congressu invetiatorescu nationalu romanu" din tóta Ungari'a si Transilvani'a, care se se tiena totu la trei ani odata, pentru-cá cu atatu mai tare, mai poternicu si mai grabnicu se potemu latí cultur'a in poporulu nostru celu atatu de indereptu remasu, si literatur'a pedagogica cea atatu de seraca astadi la noi,*) de o parte, éra de alta, cá se regulamu odata afacerile scolari in tóta privinti'a, corespundietoriu spiritului, tempului ce predomnesce. Éta zelulu! éta dragostea! éta nesuintiele! éta tient'a! éta nedisputavera aplicare! si in fine éta scopulu invetiatoriloru romani!!! place-ve?

Acumu se intórcemu foi'a, cá se vedemu si de alta parte, cumu sta lucrulu? — Éta cumu:

a) Cumu-ca invetiatorii sunt mai reu platiti chiaru si decatu cei mai de rondu lucratori, e sciutu! inse nu e tardiu! „ca mai este vreme!"

b) Cumu-ca si acele mici salaria le capata fórte cu greu, e destulu de bine cunoscutu! dér' nu face nimica, — le voru capetá, „ca mai este vreme!"

c) Cumu-ca pentru participarea la conferintie nu primesce nimenea nici-unu singuru crucieriu cá diurnu, e constatatu; dér' ce ne pasa nóue de diurne? le vomu capata, ni le voru dá, „ca mai este vreme!"

d) Cumu-ca chiaru si la cursurile supletórie din 1875 si 1876, de-si au alergatu invetiatorii de tóte partile si se au interessatu, totusi nu si-au capatatu diurnele pe deplinu, ba unii nici pe jumetate; acésta e pré adeveratu; dér' nu e nimica, se mai astepte si ei, le voru capeta tóte, „ca mai este vreme!"

e) Cumu-ca famili'a si economi'a invetiatoriului in absenti'a lui, patimesce, aceea ori-si-cine trebue se scie; déra tocm'a la atat'a n'are la ce se se mai uite invetiatoriulu, aceea usioru se póte reparà, „ca mai este vreme!"

Apoi bine! dér' astfeliu de remuneratiuni pentru invetiatori? dupa atatea necasuri, suferintie, osteneli, jertfe etc. etc. astfeliu? Astfeliu de recunosciintia pentru atat'a diligintia si crediutia a invetiatoriloru?

Unu simplu servitoriu, tramitiendu-se undeva, numai cu una afacere privata si inca i se dau 10—20 crucieri pe $^{1}/_{4}$ s'au multu $^{1}/_{2}$—1 óra; apoi altii etc. etc. etc. nici ca se mai pomenescu, diurnele trebue se ese in ori-si-ce afaceri comunale, dela comuna, biserica etc.; numai dér' chiaru numai bietulu invetiatoriu nu capata nici chiaru unu crucieriu cá diurnu, faca elu ce va face, mérga elu unde va merge pentru afacerile scolari, nu vrea se scia si se-lu cunósca nimenea; ei d'apoi ascepte, „ca mai este vreme!"

Si vedeti? pe langa tóte acestea, invetiatoriulu totusi e „pecatosu"; faptele invetiatoriloru 'su mai mici si cu multu mai neinsemnate cá a ori-si-carui lucratoriu, nu i le vede nici considera nimenea; déra pecatele invetiatoriloru 'su mai mari si mai multe, ca toti le vedu, toti se impedeca de ele; faptele loru nu se vedu acuma, dér' se voru vedé ele, „ca mai este vreme!"

Bine au disu dlu I. Budu, candu au descrisu „pecatele invetiatoriloru", ca noi învetiatorii suntemu pecatosi, ca dieu! intr'adeveru si suntemu pecatosi pecatu numai se póte.

In finea fineloru apelediu la semtiulu si consciinti'a toturoru antestatoriloru si conducatoriloru nostri dela celu din urma membru alu comitetului scolariu, pana la celu mai inaltu dignitariu din tóte treptele societateii cu noi d'inpreuna mai multu cá pentru tóte, a se interessá: a) de scóla, b) de scóla, c) de scóla si éra de scóla!!! Dér' apoi se nu pérda din vedere, ca: „cumu e invetiatoriulu, asia e si scól'a;" séu ca: „invetiatoriulu este scól'a."

Acumu „numai este vreme!"

Branu, in Decembre st. v. 1876.

Theodoru Popu m. p.,
invetiat. primariu.

---

*) Fia le spre lauda si multiamita barbatiloru nostri dela „Scól'a romana", dela „Fói'a scolastica", dela „Scól'a", dela „Foisior'a Telegr. rom.", dela „Highiena si scóla", dela „Economulu", dela „Cartile sateanului rom." etc.!!! ca acumu literatur'a pedagogica incepe a inboboci, a se desvoltá si a inflorí cu pasi iuti; dorere! ca nu'su spriginite de ajunsu.

Noutati diverse.

— (Principele de coróna), archiducele Rudolfu, depuse examenu in presenti'a Mai. Sale imperatului si parintelui seu in 23 Martiu din studiulu geografiei militari cu privire la possibilele eventualitati resbelice. Mai. sa 'si descoperi deplin'a multiumire, si instructorelui generalu-maioru Wilhelmu Reinländer inalt'a recunoscientia.

— Dupa „Kel. N." in 21 Aug. a. c. archiducele intra in an. 19 alu vietii si va primí in scurtu deosebitu statu de curte si cá maigistru superioru de curte i se va denumi generalulu locotenentu campestru Pejacsevich (fiiulu fostului ministru croatu); ér' pentru studiérea servitiului administratiunei de statu va fi dela 1 Sept. repartitu pe unu anu la loculu centralu c. r. alu Austriei inferióre. Intre adiutantii pelenga archiduce crede „K. N.", ca va fi si unu officiru honvedu.

— (Statisticu comerciale.) Dupa legea comerciale suntu inregistrate pana in 15 Martiu c. in Transilvani'a 1402 firme negutiatoresci, cari se afla in 85 localitati si 3 jurisdictiuni judiciali. Brasiovulu are in registrati 215, Clusiulu 117, Sabiiulu 101, Muresiu-Osiorheiu 59, Kezdi-Osiorheiu 47, Reginu 44, Gherla 36, Bistriti'a 35, Belgradu 34, Deva 33, Fogarasiu 32, Turd'a 29, Mediasiu 28, Orestia 27, Sigisióra 24, Deesiu 21, Odorheiu si Aiudu cate 21, Abrudu, Petrosiani etc. cate 17. Aceste cifre dau una icóna trista despre comerciulu si industri'a Ardealului, ca in locu se se inmultiésca totu mai scadu din firme, cu tóte, ca potu fi multi inca si neinregistrati.

— (Importu in Turci'a.) Din Austr'a se importà in an. 1875 in Turci'a, dupa „Osten" din date autentice: manufacture vestminte de 5,030,000 fr., zacharu de 1,800,000 fr., charthia de 1,140,000 fr., lemnaria de 976,000 fr., lucruri de moda de 245,000 fr., sticlaria de 148,000 fr., rumu de 136,000 fr., spiritu de 98,000, ferraria de 98,000, bere de 90,000, victualia de 85,000, puciósa de 72,000, cafea de 65,000, luminari de stearinu 60,000, masine de 50,000, incalciaminte de 40,000, instrumente musicali de 36,000, effecte de auru si argintu 35,000, vinu si liqueriu de 32,000, colori de 28,000, urezu de 25,000, parfumeria si sapunu de 25,000, farina de 20,000, hameiu de 16,000, tiparituri de 15,000, olaria de 12,000, si drojdie de 9,000 fr. Comparanduse importulu cu celu din an. 1874 resulta unu scadiementu pe an. 1875 de o 14%.

— (Pentru agricultura.) Ministrulu agriculturei din Franci'a a ordonatu, cá la marginele paduriloru, drumuriloru, gradiniloru etc. se se puna tablitie cu urmatória inscriptiune:

Ariciulu se nutresce cu sióreci, melci si larve (papusi de insecte), in generalu cu animale care aducu o mare paguba agriculturei. Sa nu omoriti ariciulu!

Bróscа riiósa, (le crapaud) nimicesce intr'o ora doezeci pana la treizeci insecte. Sa nu omoriti brósca riiósa!

Cartiti'a se nutresce neincetatu cu larve, greeri, cicale si cu insecte de totu felulu; in stomaculu ei nu s'a gasitu niciodata urme de planta; ea aduce mai multu folosu decatu paguba. Sa nu omoriti cartitia!

Scarebusiulu de maiu, (le hanneton) si larva lui sunt dusmani de mórte ai agriculturei. Scarebusiulu pune 60—100 oue, din care iarasi se desvolta larve si scarebusi. Sa omoritii scarabusiulu!

Paserile. Insectele causeaza pe anu in fiecare departamentu o paguba de mai multe millióne de franci. Numai paserile suntu in stare de a le combate, ca ci ele suntu voracii insecteloru si prin urmare aliatii agricultorului. Copiiloru se nu stricati cuiburile paseriloru! (Vocea Prahovei.)

(Bibliografia.) „Statulu economicu si financiariu alu Romaniei", dupa documente official in limba francesa, de locot. colonellu J. Alesandri a aparutu in tipografi'a Weiss in Bucuresci.

„Principatele Dunarene." (Dómn'a Rosetti 1848) de Jules Michelet, traducere de Nic. Bennovici, cu 1 leu 50 bani in tóte librariele Bucurescene.

„Catechismulu dreptului administrativu romanu", opu autorisatu de ministrulu instr. publice in a 5 editiune, cu pretiu 55 bani in Bucuresci.

„Indice bibliograficu" alu cartiloru publicate in Romani'a in annii 1874, 1875 si 1876.

„Poesii" de N. Scurtescu, cu ode, balade, elegie, fabule etc. cu 2 lei noi.

Cursurile

la bursa in 4 Aprile 1877 stá asia:

Galbini imperatesci — —	5	fl. 72	cr v. a.
Napoleoni — — —	9	„ 70	„ „
Augsburg — — —	107	„ 10	„ „
Londonu — — —	121	„ 65	„ „
Imprumutulu nationalu —	64	„ 55	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	68	„ 10	„ „
Obligatiunile rurale ungare	74	„ —	„ „
„ „ temesiane	72	„ 25	„ „
„ „ transilvane	71	„ 50	„ „
„ „ croato-slav.	—	„ —	„ „
Actiunile bancei — —	818	„ —	„ „
„ creditului — —	153	„ 50	„ „

Redactoru respundietoriu si Editoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparniulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.